

ONZE REDACTIE

Majoor van den Generalen Staf A. Q. H. Dijkhoorn is met ingang van het vorige nummer als lid van onze Redactie afgetreden in verband met zijn benoeming tot Hoofd der IIde Afd. B. van het Departement van Defensie. Wij zeggen hem gaarne dank voor zijn belangrijke medewerking.

Het verheugt ons te kunnen mededeelen, dat Generaal-Majoor Jhr. J. T. Alting von Geusau, Commandant der Ie Divisie en Majoor van den Generalen Staf D. A. van Hilten zich op ons verzoek bereid verklaard hebben om met ingang van dit nummer tot onze Redactie toe te treden. Hun toetreding beteekent een belangrijke versterking, waardoor de waarde van De Militaire Spectator voor Officieren en Reserve-Officieren nog verhoogd zal worden.

J. MOORMAN,
Directeur-Redacteur.

HET GEVECHT BIJ WAALRE EEN TACTISCHE OEFENING OP DE KAART

DOOR M. R. H. CALMEIJER,
Kapitein van den Generalen Staf.

II (vervolg van blz. 101)¹⁾.

De beoordeeling van den toestand door C.—17 R.I.

C—17 R.I., C. van de linker marschgroep der V Div., is er in zijn lange vredesloopbaan in geschoold een tactisch vraagstuk niet „op het gevoel af” te behandelen, maar dit logisch aan te pakken. Van het oogenblik af, dat hij zijn adjudant de noodige aanwijzingen moest geven voor het ontwerpen van het opmarchbevel, tot het tijdstip, waarop hij in den wintermorgen van 12 Febr. bij Pl. 35 aan den straatweg van EINDHOVEN naar GELDROP in het dreunen van het geschut het prelude van den komenden slag hoort, heeft hij zich de verschillende factoren, die zijn handelingen moeten bepalen (V. V e l d d . p. 5 en 6) telkenmale voor oogen gesteld.

Voorop staat DE OPDRACHT. Als een baken in een zee vol klippen en gevaren wijst de opdracht den weg, dien de Marschgroepscommandant heeft te gaan. De eenige zekerheid temidden van zooveel onzekerheid. „Zoo snel mogelijk oprukken, teneinde als eerstkomende sprong met de hoofdmacht het bedekte terrein bij AALST te bereiken en met de voorhoede den DOMMEL”. Sneller marcheeren dan het normale marschtempo kan de infanterie niet, rusten zijn ook noodig. De eenige wijze om zoo snel mogelijk op te rukken is dus de *colonnes niet ontijdig te ontplooien*, waardoor de troepen van minder goede wegen zouden moeten gebruik maken, dan wel dwars door het terrein marcheeren en zoodoende aanmerkelijk aan snelheid zouden inboeten (V. V e l d d . p. 293). Dit brengt de verplichting mede om door *goede veiligheidsmaatregelen* te zorgen, dat de troepen niet worden overvallen, alvorens zij zich tot het gevecht hebben ontwikkeld.

¹⁾ Op blz. 98 is in de *marschorde* van de *hoofdmacht* na II—17 R.I. 600 „uitgevallen:

17 C. Mr. (min een S.) 75”
Men gelieve dit aldaar in te voegen.

Na de DOMMEL te hebben bereikt, moet de voorhoede de bruggen bij LIM-MEREIND naar de mate van haar krachten openhouden, m.a.w. tegen vijandelijk mitrailleurvuur dekken. Duidelijk spreekt hieruit de *offensieve bedoeling van den D.C.* De Marschgroepscommandant wist dus te handelen in den geest van zijn chef toen hij den Voorhoedecommandant — voor zoover nog noodig — een *impuls naar voren* gaf. „Niet te vlug denken, Majoor: een mitrailleur rechts, een mitrailleur links, ik heb gevechtsaanraking, dus halt! Neen, indien de onmogelijkheid niet zonneklaar blijkt, dan Uw vuur samentrekken op één punt, er op in en de blinddoek, dien de vijand U voor oogen houdt verscheurt. Bij onzekerheid is het stoutmoedigste besluit altijd het beste!” (I.R. II B. p. 322). Hij neemt zich bovendien voor, om, zoodra het gaat spannen, *door het aan den Voorhoedecommandant geven van een scherp omlinjnde opdracht, zelf de verantwoordelijkheid op zich te nemen.* (V. V e l d d. p. 300). Indien 's vijands vuur al te overmachtig is, kan hij den voorhoedecommandant bevelen een verdedigend front te vormen en *reeds maatregelen nemen voor het inzetten van de hoofdmacht.* Het bevel daartoe moet echter, tenzij de omstandigheden het onmiddellijk inzetten van deelen der hoofdmacht gebieden, van den D.C. komen. (G e v. H a n d l. II p. 362, laatste alinea).

Hoe vast besloten C.—17 R.I. ook is om de hem verstrekte opdracht uit te voeren, aan de andere zijde teekenen zich in den nevel der onzekerheid duidelijker en duidelijker de omtrekken af van den VIJAND, die even vast is besloten dit te verhinderen.

Om 8.00 overschreed *vijandelijke infanterie* het Verbindingskanaal Z. van LUIJKSGESTEL en Z. van KOLONIE. De *Regiments-inlichtingsofficier* (I.R. II B., Aanhangsel, p. 4) heeft dit op zijn kaart aangeteekend en sedert elk kwartier een streepje gezet ter plaatse waar deze infanterie zal zijn, indien zij is doorgemarcheerd. Deze luitenant — een handig en vlot reserve-officier, goed talenkennër, in vredestand op zijn taak voorbereid — is niet in de fout vervallen om te volstaan met het bericht van 8.00 in te schetsen en te wachten tot een volgend bericht hem een later gegeven komt brengen. Wel is waar zou zijn commandant dan om 11.00 hebben geweten, dat de roode pijlen Z. van LUIJKSGESTEL en KOLONIE een toestand aangaven van 3 uur geleden, doch niet te min zou een blik op de kaart hem een geheel misleidend beeld hebben gegeven. Thans ziet hij met één blik, dat de vijandelijke infanterie, indien zij is doorgemarcheerd — en met dit ongunstigste geval moet men rekening houden — om 11.00 met het begin der colonnes M.P. 45 aan den straatweg van KOLONIE naar VALKENSWAARD en het dorp WESTERHOVEN aan den straatweg van KOLONIE naar VALKENSWAARD kan hebben bereikt.

Een later bericht heeft gemeld, dat zich om 10.00 een *gemengde vijandelijke colonne* op den straatweg tusschen EERSEL en DE HEESTERT bevond. Dit is een lengte van omstreeks 3 km en doet denken aan een regiment plus een afdeling, wellicht zonder een vooruitgeschoven en niet waargenomen bataljon. Deze colonne kan thans STEENSEL hebben bereikt.

Meer hebben de Blauwe vliegers door het ongunstige weer en 's vijands tegenwerking niet kunnen vaststellen, maar het vastgestelde is genoeg en toont, dat de vijand in tenminste drie colonnes tegen III D.G. oprukt en om 11.00 vermoedelijk de algemeene lijn DOMMEL Z.W. van VALKENSWAARD — N.O.-randen der boschterreinen bij WESTERHOVEN, BROEKHOVEN en STEENSEL nadert. Breedte van het marschvak en aantal waargenomen colonnes doen *een Rood legerkorps* onderstellen.

Zet de vijand zijn opmarsch voort, dan is — voor wat betreft 17 R.I.

nabij WAALRE een treffen te voorzien. Vijf en dertig jaar lang heb ik dat nu op de kaart en in het terrein geoefend, denkt C.—17 R.I., maar ditmaal is het ernst!

Aanwijzingen voor 's vijands offensieve bedoelingen zijn er genoeg. Sedert een half uur gromt uit de richtingen VELDHOVEN en BROEKHOVEN het kanon. Niet alleen blijkt hieruit, dat 's vijands voorhoeden inderdaad reeds den rand van de bedoelde boschterreinen hebben bereikt, doch tevens, dat zij, gesteund door artillerie, tegen onze lichte troepen ten aanval voorwaarts gaan. Of hebben wij hier te doen met verdragend geschut, dat — met behulp van luchtwaarneming — de colonnes der divisie onder vuur neemt? Marschgroep 17 R.I. heeft echter nog geen vuur ontvangen. Wel verheugen allen, van C.—17 R.I. tot den jongsten soldaat, zich over het snelle en dreunende antwoord van de Blauwe 10 veld. Wat gelukkig, dat het aantal batterijen van dit geschut kort voor den oorlog zoo is uitgebreid! Beter zijn de Blauwe guldens nooit belegd geworden!

Het terugdringen van 2 R.H. door overmachtige Roode lichte troepen wijst eveneens op 's vijands offensieve bedoelingen, te meer, daar — voor zoover bekend — de bij een Rood legerkorps ingedeelde lichte troepen niet sterker zijn dan een Blauw R.H. en zij dus blijkbaar uit legertroepen werden versterkt, vermoedelijk met motorrijders en pantserwagens.

Het tegen 11.00 van C.—2 R.H. ontvangen bericht brengt een *nieuw element* in den toestand. Wel is waar houdt het regiment nog bij en N. van LIMMEREIND achter den DOMMEL stand, doch VALKENSWAARD is verloren gegaan en het verloop van den strijd in het bosch N. van dit korps is onzeker. De vijand is hier blijkbaar geducht overmachtig, anders hadden onze huzaren dit belangrijke punt niet prijs gegeven. Hiermede is de weerstand aan den DOMMEL reeds omvat en is een stoot à cheval van den kunstweg van VALKENSWAARD naar AALST te duchten. Daarbij moet de voorhoede der nevenmarschgroep van VI Div. de open en deels drasse GROOTE HEIDE overschrijden, alvorens zij kan ingrijpen en kon daarin wel eens worden gehinderd door vijand, die, eerder dan zij, den boschrand bij ACHTEREIND bereikt.

Zonder zijn opdracht uit het oog te verliezen, begrijpt C.—17 R.I. toch, dat het er vooreerst niet om gaat de bruggen bij LIMMEREIND open te houden, maar om de bruggen over de TONGELREEP in handen te krijgen en deze vooral veilig te stellen tegen doorstootende vijandelijke pantserwagens. Gezien den afstand tusschen de voorhoede en Westrand boschterrein bij AALST eenerzijds en dien tusschen dezen rand en den DOMMEL anderzijds en gelet op de omstandigheid, dat de vijand bij het doorschrijden van dezen afstand wordt vertraagd door de Blauwe huzaren, mag worden verwacht, dat de voorhoede bedoelden rand kan bereiken vóór 's vijands voorhoede hier is binnengedrongen. Zij moet daarbij echter worden beveiligd richting VALKENSWAARD, totdat 3 R.I. zulks overbodig maakt. Het is bij een en ander van het hoogste belang, dat de Marschgroepscommandant op de hoogte is met toestand en voornemens van 2 R.H. en voelhoorns uitsteekt in de richtingen waar gevaar dreigt. Dus als *besluit*: voorhoede maakt zich meester van het boschterrein bij AALST, artillerie in stelling om zoonodig te steunen, pantserafweergeschut vooruit naar de bruggen bij AALST; de luitenant toegevoegd met een paar motorordonnansen (bij Commandogroep 17 R.I. is eenigen tijd voor den oorlog het aantal motorordonnansen gebracht op 6, waarvan 2 met zijspan) naar C.—2 R.H.; ruiterverkenning richting VALKENSWAARD en overigens „met volle kracht vooruit!”

Deze gedachten schieten, nadat hij het bericht van C.—2 R.H. heeft gelezen en aan de hand van de kaart gewaardeerd, door het brein van C.—17 R.I. en juist wil hij dit besluit met enkele korte bevelen tot uitvoering doen brengen, als het signaal „*luchtalarm*” weerklinkt en onmiddellijk daarop een aantal heftige knallen, gepaard met het ratelen van mitrailleurs, zijn oor treft. Het hoofd der hoofdmacht heeft de brug over het EINDHOVENSCH KANAAL Z. van URKHOVEN betreden en op dit oogenblik duiken een aantal Roode gevechtsvliegtuigen, telkenmale drie toestellen bijeen, uit de laag hangende wolken en bestoken met bommen en mitrailleurs de colonne en de brug. Gelukkig was door de zorg van den D.C. bij de brug een peloton mitrs. tl. opgesteld, om het overtrekken te beschermen. (G e v . H a n d l . II p. 372 en 351). Ook laten de troepenmitrailleurs zich niet onbetuigd (V. V e l d d . p. 363). Een der achterste vliegtuigen slaat dicht bij den RUL met een zwaren slag tegen den grond en vliegt in brand. Het aantal doden en gewonden in de colonne is niet groot, echter is het voorste gedeelte van de colonne min of meer uiteen gespat en zijn enkele paarden van II—3 R.A. getroffen, zoodat het eenige minuten duurt voor de marsch wordt hervat. In looppas gaan de compagnieën over de brug. Deze is slechts licht beschadigd, wat C.—17 R.I. met een zucht van verlichting verneemt. Hij had anders pioniers uit de voorhoede terug moeten halen om de brug te herstellen. Eén compagnie per divisie is toch ook minstens een compagnie te weinig denkt C.—17 R.I. nog, ook al beschikt de D.G. nog over een bataljon. Jammer ook, dat wij geen infanterie-pioniers hebben opgeleid, in 11 maanden was dat met uitgezochte kerels wellicht mogelijk geweest!

De regimentsarts is onmiddellijk naar de plaats des onheils gereden en doet — onder nadere goedkeuring van den R.C. — te HULST een *marschverbandplaats* inrichten. (I.R. II B p. 671).

De R.C. popelt om ook zijnerzijds daarheen te galoppeeren en zijn troepen door zijn tegenwoordigheid te bemoedigen, maar eerst moet hij de noodzakelijke maatregelen tegen het gevaar op den grond nog treffen.

Alvorens deze te vermelden willen wij nog één factor naar voren brengen, dien C.—17 R.I. zich om 11.00 niet behoeft voor den geest te halen, omdat deze daarin reeds lang is gegrifd, maar dien wij onze lezers niet willen onthouden.

De MIDDELEN, die de Marschgroepscommandant in de hand heeft om 's vijands wil te breken zijn hem en den lezer bekend. De capaciteit van het beschikbare materieel behoort tot de parate kennis, die onmisbaar is om te kunnen vechten. Van één strijdmiddel en wel het allervoornaamste, n.l. *de strijders zelf*, is de capaciteit echter maar voor een zeer klein deel in getallen vast te leggen en overigens een wisselende factor. De stemming van het volk, welke zich vooral in de infanterie weerspiegelt; de vredesopleiding; de krijgservaring; de samenhang in de eenheden; de verpleging; de invloed van den commandant, dit alles en meer nog beïnvloedt de waarde van den troep.

Bij Marschgroep 17 R.I. is de *stemming*, zooals bij Blauwe troepen voor het eerste ernstige treffen valt te verwachten, ernstig en vastberaden. De *verpleging* was tot dusver zoo goed als in oorlogstijd mogelijk is. De critieke jaren, waarin de Blauwe aanvoerders vreesden troepen voor den vijand te moeten brengen, die slechts 5½ maand hadden geoeft en, door te weinig herhalingsoefeningen, zelfs de in dezen tijd verkregen *geoeftendheid* niet hadden behouden, zijn voorbij gegaan. Het gros der troepen heeft thans in 11 maanden eersten oefentijd een behoorlijke grondslag van geoeftendheid verkregen, het aantal herhalingsoefeningen is uitgebreid, het kader heeft gelegenheid gehad met troepen te oefenen. Echter is het niet gelukt het kaderleger — welk stelsel in

Blauwland na den Wereldoorlog werd losgelaten — te herstellen. De bataljons, afdeelingen en kleinere eenheden zijn dus eerst bij mobilisatie gevormd en voor het grootste deel geëncadreerd met reserve- en dienstplichtig kader. De krijgsverrichtingen zijn onmiddellijk na de mobilisatie begonnen en dus is er nog weinig gelegenheid geweest aanvoerders en troepen aan een te smeden tot werkelijke *éenheden*. C.—17 R.I. weet, dat hij zijn *troepen* dus *vast in de hand* moet *houden*, zijn ondercommandanten door *scherp omlijnde bevelen* naar zijn wil moet doen handelen. Hij heeft zijn officieren er op gewezen, dat zij, vooral in den beginne, hun troepen door *persoonlijk voorgaan* over de moeilijke oogenblikken moeten heenhelpen en niets verzuimen om zoo spoedig mogelijk den tusschen aanvoerders en troepen onmisbaren band te leggen.

C.—17 R.I. is vast besloten van *het eerste treffen een succes* te maken, want hij weet, dat niets beter in staat is om den troep zelfvertrouwen en vertrouwen in de leiding te geven.

De maatregelen van C.—17 R.I.

Door Kapitein-adjutant mondeling aan C.—Voorhoede:

„Voorhoede neemt en behoudt Westrand boschterrain bij AALST, onder beveiliging richting VALKENSWAARD. Ik doe verkennen richting VALKENSWAARD.

De bruggen bij AALST oogenblikkelijk veilig stellen tegen pantsergevaar, waartoe 17 C. Pg. geheel tot Uw beschikking komt.

II—3 R.A. verleent de voorhoede rechtstreekschen steun”.

Tot C.—17 C. Pg., die zich bij C.—17 R.I. bevindt:

„17 C. Pg. komt ter beschikking C.—Voorhoede”.

Tot C.—II—3 R.A., die zich bij C.—17 R.I. bevindt:

„II—3 R.A. verleent rechtstreekschen steun aan de voorhoede en gaat zoo spoedig mogelijk zoodanig in stelling, dat de voorhoede kan worden gesteund bij het overschrijden van de TONGELREEP en het vasthouden van W. rand boschterrain bij AALST”.

Tot C.—peloton ruiters (min een groep):

„Marcheer zoo snel mogelijk naar EKENROOL, verken vandaar richtingen VALKENSWAARD en ACHTEREIND en neem verband op met het zich N.O. van VALKENSWAARD bevindende deel van 2 R.H. Ik wensch in het bijzonder te weten of rekening moet worden gehouden met doordringen des vijands richting AALST en of vijand pantser heeft ingezet. Onderweg melden bij Voorhoede-commandant en berichten mede aan dien commandant”.

Tot luitenant toegevoegd:

„Rijdt met twee motorordonnansen naar C.—2 R.H. te WAALRE en blijf aldaar als mijn officier-inlichter tot de lichte troepen in ons vak door de voorhoede zijn opgenomen. Ik wensch in het bijzonder te worden ingelicht omtrent toestand en voornemens van 2 R.H. Kan DOMMEL nog worden gehouden? Hoe staat het bij VALKENSWAARD? Deel C.—2 R.H. mijn maatregelen mede en verzoek hem de bruggen bij AALST te blijven dekken”.

Per motorordonnans schriftelijk aan D.C.:

„In verband met ontruiming VALKENSWAARD door onze lichte troepen, voorhoede opdracht gegeven zich vooreerst meester te maken van Westrand

bedekte terrein bij AALST. Pantserafweergeschut vooruit geworpen. Verzoeken beschikbaarstelling van een tweede compagnie pantserafweergeschut. Zoo juist luchtaanval op brug bij HULST. Brug intact gebleven”.

Deze korte bevelen wekken levendige actie. Motoren bruisen heen, het pantserafweergeschut gaat met volle kracht naar voren, de huzaren galopperen richting EKENROOI. C.—II—3 R.A. doet de batterij, die achter de voorhoede marcheert, bij RIEL in een reeds vroeger verkende stelling gaan. De beide andere batterijen krijgen opdracht, zoodra mogelijk, nabij EIKENBURG in stelling te gaan. Eerstbedoelde batterij kan zoo noodig later hierbij aansluiten. Een *artillerie-inlichtingsgroep* vervoegt zich bij den Voorhoedecommandant.

Laatstbedoelde commandant beveelt aan C.—17 C. Pg.:

„Belet in Z.W. rand AALST—EKENROOI het doordringen van vijandelijke pantserwagens tot de TONGELREEP-bruggen aldaar. Door één gedetacheerd stuk brug O. van LAAREIND afsluiten. Ons peloton huzaren verkent uit EKENROOI richtingen VALKENSWAARD en ACHTEREIND”.

De voorhoedecommandant is zich bewust, dat deze opdracht niet ondenkbaar is. Ondanks de drie motormitrailleurgroepen, met tezamen 6 lichte mitrailleurs, waarover C.—17 C. Pg. beschikt, is deze compagnie toch niet in staat zich zelfstandig te handhaven tegen gemengde vijandelijke troepen van eenige sterkte en zouden de kanonnen in een dergelijken strijd gevaar lopen verloren te gaan. De voorhoedecommandant heeft dus overwogen er mede te volstaan ook de bruggen bij AALST af te sluiten, m.a.w. het geschut op den Oostelijken Tongelreepoever op te stellen. De in dit opzicht niet scherp genoeg geredigeerde opdracht van C.—17 R.I. (vergelijk hiermede de opdracht van den voorhoedecommandant aan C.—17 C. Pg.) liet hiertoe wel vrijheid. Door een dergelijke opstelling zou echter het overtrekken van de TONGELREEP, en dus het voldoen aan het eerste gedeelte van de opdracht der voorhoede, door enkele doorgedrongen vijandelijke pantserwagens zeer kunnen worden bemoeijlikt. Voorts wordt het risico voor 17 C. Pg. aanmerkelijk verminderd, doordat terugtrekkende deelen van 2 R.H. op en ter weerszijden van het pantserafweer geschut terugvallen en de voorhoede binnen een uur ter plaatse komt. Alles bijeen genomen meent de voorhoedecommandant dus het risico te moeten en te kunnen op zich nemen.

Voorts zendt de Voorhoedecommandant de tot zijn beschikking gehouden groep huzaren naar heuvelterrein W. van LAAREIND, teneinde ook tegen verrassingen uit die richting te worden behoed met *opdracht*: „Ik wensch in het bijzonder er van op de hoogte te blijven of vijand spoorbaan overschrijdt en verder of vijand brug O. van LAAREIND nadert”.

De Divisiecommandant grijpt in.

Om 11.20 stopt bij Pl. 35 aan den straatweg van EINDHOVEN naar GELDROP een auto en daaruit stapt de Chef van den Staf der Vde Divisie, die het volgende mededeelt.

„Sedert omstreeks 11.00 rukt *vijandelijke infanterie, ondersteund door artillerie*, over de BROEKHOVENSCHE HEIDE en uit VELDHOVEN op. De D.C. neemt aan, dat dit voorhoeden zijn van een *divisie*, die, met den straatweg VELDHOVEN—EINDHOVEN als as, opmarcheert.

Tegen VALKENSWAARD marcheert blijkbaar uit Z.W. richting eveneens een *divisie* op.

De D.C. rekent er op, dat de *vijand zal aanvallen*.

2 R.H. gaat verdragend terug op de lijn AKKEREIND—AALST—TONGELREEP.

De D.C. is voornemens allereerst de lijn AKKEREIND—W. rand boschterrein bij AALST in bezit te nemen en te houden, om vervolgens uit deze lijn uit te breken, eerst door een plaatselijken aanval links ter bereiking van den DOMMEL, dan door een plaatselijken aanval rechts ter vermeerstering van het heuvelterrein bij VELDHOVEN.

Het linker voorhoedebataljon van de Rechter marschgroep zal genoemde lijn vermeesteren tusschen den DOMMEL en het heuvelterrein W. van LAAREIND (inbegrepen).

VI Div. zal de lijn KLEINVEN (Z.W. van AALST)—VISCHVIJVERS vermeesteren en dan — in aansluiting met V Div. — eveneens doorstooten naar den DOMMEL.

Opricht Marschgroep 17 R.I.: C.—Marschgroep 17 R.I. doet de voorhoede de genoemde lijn tusschen het heuvelterrein W. van LAAREIND (niet inbegrepen) en KLEINVEN nemen en vasthouden en treft voorbereidingen om, volgens nader te ontvangen bevelen, met de hoofdmacht uit deze lijn aan te vallen met zwaartepunt op WAALRE en LIMMEREIND.

17 R.I. wordt daartoe versterkt met 1—III Bataljon Pioniers (gemotoriseerd)¹⁾ en met 1—V Bataljon Pantserafweergeschut²⁾, welke onderdeelen omstreeks 12.00 bij POMPSTATION ter beschikking van C.—17 R.I. komen.

C.—17 R.I. kan er voorts op rekenen, dat de bevelen aanval *rechtstreeks* zal worden *gesteund* door II en III—3 R.A. (10 hw.), vereenigd tot een groep onder C.—II—3 R.A.

De D.C. verwacht zoo spoedig mogelijk *bericht*, wanneer C.—17 R.I. den aanval denkt te kunnen inzetten".

De regimentsadjutant heeft het ontvangen bevel met korte woorden, de opdracht letterlijk, aangeteekend en herhaald. (V. V e l d d . p. 14). Ook den regimentsinlichtingsofficier heeft de nieuwe gegevens omtrent den vijand vastgelegd.

C.—17 R.I. deelt voor het vertrek van den Chef van den Staf der divisie nog mede, welke maatregelen hij reeds heeft genomen, hetgeen dien officier de opmerking ontlokt: „Het is toch maar goed, dat de Generaal (in het Blauwe leger zijn de D.Cn. evenals overal elders generaal-majoor) met marschgroepen heeft laten opmarcheeren! In dezen tijd van snelle wapenen en snelle besluiten is men anders altijd een slag achter!"

Het kanongebulder is intusschen in kracht toegenomen, uit de richting VALKENSWAARD verneemt men gevechtsgedruisch.

Welke zijn de *overwegingen* en c.q. de *maatregelen* van den Marschgroepscommandant?

(Wordt vervolgd).

¹⁾ Aangenomen is, dat III D.G. beschikt over een gemotoriseerd pionierbataljon, (III B.P.), waarvan een compagnie ter beschikking is gesteld van C.—V Div.

²⁾ Aangenomen is, dat de divisie beschikt over een gemotoriseerd bataljon pantserafweergeschut (V B. Pg.) van 3 compagnieën à 9 stukken.